

Tömpe és Kiss Betéti Társaság

8200 Veszprém, Jutasi u. 91. fsz. 3.

Tel: 88/401-140

Fax: 88/799-063

E-mail: tompeestarsa@tompeestarsa.hu

Összefoglaló jelentés

Borzavár Község Önkormányzata 2018. évi belső ellenőrzéséről

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) számú kormányrendelet 49.§ (1) bekezdése a belső ellenőrzési vezető kötelezettségeként írja elő az éves összefoglaló jelentés elkészítését.

Kötelezettségünknek eleget téve az alábbiakban részletezzük az Önkormányzat 2018. évi belső ellenőrzésének teljesítését.

Az éves összefoglaló jelentés az évközi egyedi jelentéseken túl, egy összefogott, lényegre törő tájékoztatást ad a Hivatal részére, és kiemelten a felügyeleti szerv részére.

Az ellenőrzési jelentésekből nyerhető információk jelentős mértékben támogatják a Nemzetgazdasági Minisztériumnak az államháztartás belső pénzügyi ellenőrzési rendszer vonatkozásában végzett központi koordinációs és harmonizációs tevékenységét.

A 2018. évi belső ellenőrzési terv kockázatelemzésen alapult, mely kockázatelemzés a kockázati elemek gazdasági személyi hatásuk nagyságrendi súlyozásából kialakult mátrix formában valósult meg.

A 2018. évi belső ellenőrzési tervben rögzítetteknek megfelelően társaságunk a vállalt feladatokat maradéktalanul elvégezte, az éves ellenőrzési tervtől nem tértünk el, a lefolytatott ellenőrzések összhangban voltak az ellenőrzési tervvel. Olyan rendkívüli esemény nem történt 2018. gazdasági év során, amely a tervben változást okozott volna, illetve a megbízó sem kért rendkívüli ellenőrzést az elfogadott terven felül a tartalék időkeret terhére.

2018. év során olyan súlyos szabálytalanságot, hiányosságot nem állapítottunk meg az ellenőrzések révén, mely büntető, szabálysértési, fegyelmi, vagy kártérítési felelősségre vonási eljárás kezdeményezését tette volna szükségessé.

Megállapításainkat a pénzügyi vezetővel, illetve a jegyzővel megbeszéltük, személyesen megvitattuk a hibák elhárításának lehetőségeit, azok jövőbeni megelőzésére teendő intézkedéseket.

Az ellenőrzéseket helyszíni vizsgálat során hajtottuk végre, amelyről az elkészített jelentést megküldtük az Önkormányzat részére véleményezésre.

Mind a 2018. évi belső ellenőrzési terv javaslatunk, mind az ellenőrzési jelentéseink elkészítésekor maximálisan törekedtünk a vonatkozó jogszabályok által előírt formai és tartalmi követelményeknek való megfelelésre, a szabályszerűség betartására.

Munkánkat jelentős mértékben segítette az Önkormányzat gazdasági szervezete, és annak vezetője.

Egyben felhívjuk a figyelmet a Bkr. 45.§-ában foglaltakra, mely szerint az egyes témákra vonatkozó ellenőrzések megállapításaira, a lezárt ellenőrzési jelentés kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül intézkedési tervet kell készíteni, és megküldeni a költségvetési szerv vezetője, és a belső ellenőrzési vezető részére. Indokolt esetben a belső ellenőrzési vezető javaslatára a költségvetési szerv vezetője ennél hosszabb, legfeljebb 30 munkanapos határidőt is megállapíthat.

Az ellenőrzött szervezeti egység vezetője az intézkedési tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtásáról az intézkedési tervben meghatározott legutolsó határidő lejártát követő 8 napon belül írásban beszámol a költségvetési szerv vezetője részére, és ezen beszámolót egyúttal tájékoztatásul megküldi a belső ellenőrzési vezető részére is.

Amennyiben az intézkedési tervekre vonatkozó fenti előírások nem valósultak meg maradéktalanul, úgy kérjük azokat haladéktalanul pótolni.

A belső kontrollrendszer működésének értékelése az ellenőrzési tapasztalatok alapján:

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy valamennyi tevékenység szabályszerű, gazdaságos, eredményes legyen. Az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a működéssel kapcsolatosan.

A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és a tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:

- a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtják végre,
- az elszámolási kötelezettségeket teljesítik, és
- megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és a nem rendeltetésszerű használatától.

A belső kontrollrendszer létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért a költségvetési szerv vezetője felelős az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók figyelembevételével.

A belső kontrollrendszer 5 elemének értékelése:

1. Kontrollkörnyezet

Az önkormányzati etikai elvárások nincsenek külön kódexben rögzítve, a munkatársak a közszolgálati dolgozókra vonatkozó általános etikai normáknak kötelesek eleget tenni.

A hivatalban és az önkormányzat intézményeiben végzett működési folyamatok szabályozottak, az ellenőrzési nyomvonalak aktualizálását folyamatosan szem előtt kell tartani. A gyakorlatban már több példa van rá, és a belső ellenőrzés is javasolja egy Belső Kontroll Kézikönyv kidolgozását, mely kiterjeszhető az intézményekre is, úgy, hogy az intézményvezetők a helyi sajátosságaiknak megfelelően elkészítik a rájuk vonatkozó részt a Kontroll Kézikönyvben. Ennek megvalósításával dokumentáltan is helyükre kerülnének a megfelelő ellenőrzési pontok a különböző tevékenységekben.

A folyamat jellegének megfelelő kontrollpontok a munkafolyamatokba beépítettek, a kontrollok alkalmasak a hibák kiszűrésére. A kiszűrt hibák korrigálása minden esetben megtörténik vagy az észlelés (elkövetés) szintjén azonnal, vagy a belső ellenőrzés megállapításainak és javaslatainak figyelembe vételével utólagosan.

2. Kockázatkezelési rendszer

Az éves belső ellenőrzési tervbe a kockázati tényezők modelljének a belső ellenőrzési vezető (figyelembe véve az önkormányzat felől támasztott javaslatokat, igényeket, és a jogszabályi előírásokat) által történt súlyozás alapján, prioritás szerint kerültek a vizsgálatok területei.

A vizsgálatok kiválasztásánál a kockázatokon túl mindig szempont az is, hogy azok minél nagyobb területet lefedjenek a gazdálkodásból.

A kockázatkezelési rendszer működtetése során fel kell mérni a tevékenységekben és a működésben, gazdálkodásban rejlő kockázatokat, meg kell határozni a szükséges intézkedéseket a kockázatok kezelésére.

A kockázatkezelés, mint módszer a vezetés gyakorlati eszköze, a tervezés és döntéshozatal, a végrehajtás alapvető része. A vezetőknek külön figyelmet kell fordítani arra, hogy a kockázatkezelést minden folyamatba beépítsék, és a szervezet minden tagja megértse a kockázatkezelés értékét.

Az államháztartás területén előforduló szabálytalanságok minősített eseteit jelentik a tudatosan elkövetett súlyos szabálytalanságok (csalások, korrupciók), melyek költségvetési szervre gyakorolt hatása rendkívül veszélyes, kárt okozó jellegük és tartalmuk miatt.

Az Önkormányzat kiemelten kezeli a szabálytalanságok kezelésének eljárási rendjét, amelyben hangsúlyos szerepet kap a szabálysértési, kártérítési eljárások megindítására okot adó cselekmény gyanúját felvető szabálytalanságok kezelése.

3. Kontrolltevékenységek

A költségvetési szerv vezetője köteles a szervezeten belül kontrolltevékenységeket kialakítani, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítése (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottsága,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzés, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyása, illetve ellenjegyzése,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvizetés és beszámolás) kontrollja.

A folyamatos működés megköveteli, hogy a munkavégzéshez szükséges minden adat, információ úgy álljon rendelkezésre a feladatot ellátó munkatársaknak, hogy azokból nyomon lehessen követni az adott feladattal kapcsolatos korábbi tevékenységeket akkor

is, ha áthelyezés vagy kilépés miatti személycsere okán munkakör átadásra-átvételre kerül sor.

Fentiekén túl csak a rendszeresen aktualizált kötelezettségvállalás rendjéről szóló szabályzat biztosítja, hogy jogosulatlan kifizetések, visszaélések ne történjenek, így ennek a szabályzatnak a naprakészsége is kulcsfeladata a kontrolltevékenységnek. Az önkormányzatnak el kell készíteni a FEVUE szabályzatát, mely nélkülözhetetlen a kontrolltevékenység maradéktalan szabályozottságához.

4. Információs és kommunikációs rendszer

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről, és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) számú kormányrendelet 9. §-a tartalmazza az idevágó előírásokat:

- A költségvetési szerv vezetője köteles olyan rendszereket kialakítani és működtetni, melyek biztosítják, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuttatnak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez.
- Az információs rendszerek keretében a beszámolási rendszereket úgy kell működtetni, hogy azok hatékonyak, megbízhatóak és pontosak legyenek, a beszámolási szintek, határidők és módok világosan meg legyenek határozva.

Az önkormányzatnál jól működő belső kommunikációs eszköznek bizonyul, a személyes kapcsolattartáson túl az elektronikus levelezés, és egyre inkább előtérbe kerül nemcsak tájékoztatás, hanem feladat kiosztás és egyéb szervezési feladatok eszközeként is.

A külső kommunikáció legfőbb eszköze az Önkormányzat hivatalos honlapja. Kijelöltek a felelősök a szakterületeket illetően a hivatali honlap folyamatos, aktuális és pontos információkkal való ellátásáért. A honlap frissítése rendszeresen és folyamatosan történik, általa a lakosság sok hasznos, a közéletet érintő információhoz juthat, és a helyi ügyeik intézéséhez is megfelelő tájékoztatást kapnak.

5. Nyomon követési rendszer (monitoring)

A 370/2011. (XII. 31.) számú kormányrendelet az alábbi előírást tartalmazza:

- A költségvetési szerv vezetője köteles kialakítani a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert, mely az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll.

A monitoring a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszer, amely folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységtől független belső ellenőrzésből áll

Az operatív tevékenység keretében a folyamatos nyomon követés a vezetői ellenőrzés által valósul meg, mely elsődlegesen szolgálja azt a célt, hogy a napi teendők jogszerűek, szakszerűek, eredményesek legyenek. A vezetői ellenőrzés eszközei többnyire a

kiadmányozás, a szignálás, a jóváhagyás, az engedélyezés és a számonkérés, melyek a napi munka során megfelelően működnek.

Ezen felül az operatív monitoring tevékenység rendszeres vezetői értekezleteken történő beszámolóval is megvalósul.

Az utólagos monitoring tevékenység a megbízási szerződéssel foglalkoztatott külső szakértő által végzett belső ellenőrzések keretén belül valósult meg.

A kialakított monitoring rendszer alapvető megfelelőségének köszönhetően büncselekményt, súlyos szabálysértés megindítására okot adó cselekményt, mulasztást, hiányosságot az ellenőrzések nem tártak fel.

A belső ellenőrzési tervben foglaltak szerint az alábbi témák kerültek átvizsgálásra:

- 1.) A 2017. év fordulónapjára vonatkozó leltározási, selejtezési tevékenység ellenőrzése.
- 2.) Az Önkormányzat által a civil szervezetek részére 2017. évben nyújtott támogatások felhasználásának, rendeltetésszerűségének ellenőrzése.

A 2017. év fordulónapjára vonatkozó leltározási, selejtezési tevékenység ellenőrzéséről:

- Borzavár Község Önkormányzatánál a fordulónapra vonatkozó leltározás, a vagyonszertei nyilvántartás és a tárgyi eszköz analitika egyezőségének ellenőrzését az Szt. és az Áht. előírásainak megfelelően végeztük.
- 2017. évben a tárgyi eszközökre vonatkozóan selejtezésre nem került sor.
- A leltározást az eszközökre és forrásokra csak egyeztetéssel végezték el, a tárgyi eszközöknél nem történt tényleges mennyiségi leltározás. Az Szt. és az Áht. alapján a tárgyi eszközök leltározását legalább háromévente tényleges mennyiségi felvétellel kell elvégezni. Az Önkormányzatnál utoljára, tényleges mennyiségi felvétellel történő leltározás 2013. december 31-re vonatkozóan történt.
- Az egyeztetéssel készített leltárak a tárgyi eszközök és az immateriális javak vonatkozásában egyezőséget mutattak a mérleg, a főkönyv, az analitika és a költségvetési beszámoló 15/A űrlapjának nettó összegével. Az ingatlanok és a vagyonszertebe adott ingatlanok bruttó értéke a főkönyvben és a beszámoló 15/A űrlapján megegyezik, azonban a vagyonszertei nyilvántartás eltérést mutat 40.119 eFt összeggel. Ennek oka, hogy a KLIK részére átadott iskolaépület 40.136 eFt összege az Önkormányzat könyveiben szabályszerűen a nullás számlaosztályban szerepel. A 17 eFt különbözetet kerekítési különbözetként indokolták.
- Az egyeztetéssel történő leltározáshoz meghatározták a leltárfelvétel időpontját, a leltározókat, a leltárellenőröket. A leltározás felelőseit megbízták.

Javaslat a Polgármester és a Jegyző részére:

- Javasoljuk 2018. második félévében az eszközállományt felülvizsgálni, a selejtezésre, hasznosításra javasolt eszközöket felmérni.
- Javasoljuk 2018. év fordulónapjára a tárgyi eszközök állományára (ingatlanok; gépek, berendezések, felszerelések és járművek eszközcsoportok) tényleges mennyiségi

leltározást végrehajtani. Ingatlanok esetében a földhivatali nyilvántartás alapján, helyrajzi számok szerint, a gépek, berendezések, felszerelések és járművek esetében tételesen, a leltári számok alapján mennyiségi felvétellel. Ezt követően hozzárendelni az értékadatokat, egyezően az analitika és a főkönyv adataival.

- A leltározást szabályszerűen elő kell készíteni. Ki kell jelölni a leltározási körzeteket, meghatározni a leltározás konkrét időpontjait, a leltározókat és a leltárellenőröket írásban meg kell bízni, a leltározás folyamatáról írásos anyagot kell készíteni. A leltározás végrehajtását követően az egyeztetéseket el kell végezni, a leltárakat ki kell értékelni, az eltéréseket rendezni kell. A helyi szabályozásnak megfelelően a leltározási folyamatról jegyzőkönyvet kell készíteni.
- Javasoljuk a vagyonkezelésbe adott eszközök esetében a vagyonkezelőtől tételes, mennyiségi és értékadatokat (bruttó és nettó érték) tartalmazó leltárt bekérni.
- Javasoljuk a beszámoló és a vagyonkataszteri nyilvántartás közötti egyezőség biztosítását. Eltérés csak az államháztartáson belülről vagy a vagyonkezelésbe adott ingatlanok értéke lehet.

Az Önkormányzat által a civil szervezetek részére 2017. évben nyújtott támogatások felhasználásának, rendeltetésszerűségének ellenőrzéséről:

- Borzavár Község Önkormányzata a 8/2016. (V. 31.) számú rendeletében szabályozta az önkormányzat által nyújtott támogatások feltételeit. A rendeletben meghatározták a célokat és a rendelet hatályát. Rendelkeztek a pénzbeli támogatásokról, a kérelmekről, a támogatási döntésekről, a támogatások elszámolásáról.
- A támogatások forrása az Önkormányzat 2017. évi költségvetésében a támogatásokra előirányzott összeg.
- A támogatás odaítéléséről a Képviselő-testület döntött, a támogatott szervezettel a szerződéskötés megtörtént. A szerződésben meghatározták a támogatás célját, összegét, a felhasználás és az elszámolás határidejét.
- A támogatás összegéről az elszámolás megtörtént, hitelesített számlamásolatokkal, nem mellékeltek azonban szakmai beszámolót.
- A támogatást, valamint az elszámolást a jogszabály által előírt módon közzétették.
- A költségvetésben az előirányzatok módosítását elvégezték, a támogatás fedezetére az előirányzatot átcsoportosítással biztosították.

Javaslat a Polgármester és a Jegyző részére:

- Javasoljuk a támogatások szabályiról szóló rendelet 4. számú mellékletében meghatározott szakmai beszámoló benyújtására felkérni a támogatott szervezetet.
- Javasoljuk minden esetben a támogatottat nyilatkoztatni arról, hogy a benyújtott számlákat más támogatásokhoz nem használták fel.

Az ellenőrzések személyi és tárgyi feltételei; a tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők:

A 2018. évi belső ellenőrzés megvalósítása során mind a személyi, mind a szakmai, mind az informatikai feltételek a jogszabályok által előírtakat meghaladóan rendelkezésre álltak. A belső ellenőrzési tevékenységet akadályozó tényező 2018. év során nem volt. Az ellenőrzések rendre az érintettekkel előre egyeztetett időpontban kerültek lefolytatásra.

A belső ellenőrzést végző belső ellenőrzési vezető költségvetési minősítéssel rendelkező okleveles könyvvizsgáló, a Könyvvizsgálói Kamara kreditrendszerre épülő oktatásain túl részt vett a belső ellenőrzéssel kapcsolatos szakmai előadásokon. A Könyvvizsgálói Kamara Költségvetési Tagozata által szervezett konzultációk és előadások nagyban segítik a belső ellenőri munka színvonalának emelését.

Mind a belső ellenőrzési vezető, mind a belső ellenőrök rendelkeznek a 18/2009.(X.6.) PM rendelet szabályainak megfelelő regisztrációval; illetve az ABPE továbbképzés I – II. vizsgával. A belső ellenőrzési vezető és a belső ellenőrök 2018-ban kapták meg a Tanúsítványt a kötelező 2 évenkénti továbbképzés sikeres vizsgájáról az Államháztartási számvitel témakörben. Ezen túl az éves változások folyamatos nyomon követésével, konzultációkkal tartják naprakészen szakmai felkészültségüket.

Modern számítástechnikai háttér segíti a belső ellenőrzés munkáját, naprakész programmal, on-line adattovábbítással, folyamatos aktualizálással.

Tervezett jövőbeni ellenőrzések, kockázatelemzés indoklása, rövid- és hosszú távú tervek megvalósulása:

Több éves ellenőrzésünk alapján következtetésként egyértelműen levonható, hogy a pénzügyi – számviteli feladatellátás javult az Önkormányzatnál, amellet, hogy az érintettek leterheltsége magas, s a folyamatos jogszabályváltozás tovább nehezíti a munkát.

A 2018. évi belső ellenőrzési terv maradéktalanul teljesült, a belső ellenőrzés szakaszai lezárultak.

A kockázat elemzésnél figyelembe véve ellenőrzéseink megállapításait, határoztuk meg a jövőbeni ellenőrzés feladatait.

A tanácsadói tevékenység

Az éves ellenőrzési terv végrehajtása során az ellenőrzésekkel egyidejűleg folyamatosan erősítettük a tanácsadói tevékenységünket. A FEUVE rendszer hatékony működtetése nagymértékben függ attól, hogy a folyamatosan változó jogszabályi környezet hatásait időben felismerik, beépítik a rendszerbe.

Ezen ismeretanyag naprakész feldolgozásában tanácsadással nyújtunk segítséget.

Amíg a belső ellenőri tevékenység a múltra vonatkozóan tesz megállapításokat, addig a tanácsadói tevékenység a jelen és a jövő problémáira próbál megoldási javaslatot tenni, az önkormányzat sajátosságait szem előtt tartva.

2019. évben a korábbi évekhez hasonlóan, a költségvetés nem biztosít normatív támogatást a kötelezőként megmaradó belső ellenőrzési feladatra, annak megvalósítása így továbbra is többletforrást igényel az önkormányzatnál.

Úgy véljük, azon túl, hogy előírt feladat, a folyamatba épített és vezetői ellenőrzés mellett a gazdálkodás kontrollrendszerének egyik alappillére a folyamatos belső ellenőrzés, mely a szabályozottság, a számvitel területén komoly fejlődést ért el általában is az

Önkormányzatoknál. A számviteli szabályok változásával a folyamatba épített és vezetői ellenőrzés segítése újból hangsúlyossá válik, segítve ezzel a kontrollrendszer teljes körű szabályozottságának elérését.

Reméljük, az eddig végzett munkánk alapján a jövőbeni belső ellenőrzéseknél is számíthatunk a sikeres együttműködésre.

Veszprém, 2019. február 28.

Tisztelettel:

Kiss Mária
belső ellenőrzési vezető